

Bükki barangolás 2022. április 23.

Egy borongós áprilisi szombat reggelen 7-órakor indultunk el Budapestről 39 túratárssal.

A célunk ezen a napon a Bükk déli vidéke volt. A Bükk-hegységnek ennek a részét szelíd dombok és lankák jellemzik, bő víző forrásokkal, különös felszíni formákkal és különös néprajzi hagyományokkal.

Utunk első állomása egy rövid kávészünet után **Szomolya** volt. A község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében helyezkedik el, Mezőkövesdtől 12 kilométerre délnyugatra. A település nevével a XIII századi iratokban találkozhatunk először. A település egyik különlegességét, a település határában egy 4,8 ha nagyságú, 1960-ban védetté nyilvánított természetvédelmi területen találhatjuk meg. Itt található a **Kaptárkő tanösvény**, mely a környék legjelentősebb kaptárköveit mutatja be.

Szomolya község határában négy lelőhelyen, 13 kaptárkövön összesen 132 db fülke van. Ebből 117 db egy lelőhely nyolc kaptárkövén található, s ugyanitt egyetlen kúpon 48 db fülkét lehet összeszámolni. Ez a lelőhely a Vén-hegy délnyugati oldala néven szerepel a szakirodalomban. A hatalmas kúpokkal, sziklaormokkal tagolt riolittufa-vonulat 8 egymástól jól elkülöníthető kaptárkövet foglal magában. Itt nem messze a falu határától egy jól kiépített, korlátokkal, lépcsőkkel ellátott 1,5-2 kilométeres tanösvény jártunk be. Az ösvény több helyen olyan fém-pallón vezet, amelyről csak karnyújtásnyira találhatóak a kaptárkő-fülkék.

A népi hiedelem szerint méheket tartottak ezekben a fülkékben, míg más elgondolások szerint áldozatok bemutatására, illetve temetkezéshez használták őket. Pár éve a tanösvény közvetlen szomszédságában egy kilátót építettek a Nagyvölgytetőn, melyről remek kilátás nyílik a közeli hegyekre. A kilátón egyszerre csak pár fő tartózkodhat, amíg egy kisebb csoport felment, addig a többiek a tövében található padokon pihenték ki a fáradságukat.

A kilátó megmászása után a **szomolyai tájház**at látogattuk meg.

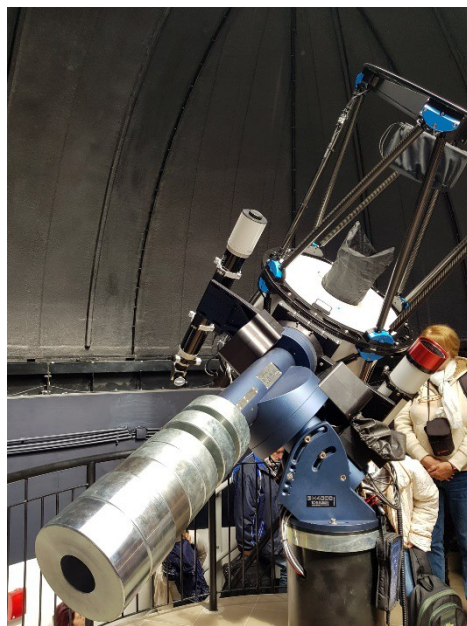
A szomolyai tájház különlegessége, hogy két, a hegyoldalba vájt barlanglakás, melyet az 1800-as években vájtak ki a riolittufából és egészen az 1980-as évek elejéig laktak benne.

A meglehetősen nagy barlanglakásos tájház két pincelakás egymás mellett, oldalukon egy istállónak használt helyiséggel. A barlanglakások beosztása, tagolása lényegében a falusi házak beosztását követi, és bútorzatuk is megegyezik többékevésbé azokéival. A barlanglakásokat régebben nemcsak a szegények lakták, tehetősebbek is költöztek a biztonságosabbnak vélt tufába vájt otthonokba. A XX. században azonban már inkább a faluban építettek maguknak házat az emberek, így a környék településére jellemző lakhatási forma szépen lassan elveszítette jelentőségét. A környező településekre, Cserépfalura és Cserépváraljára is nagyon jellemző volt ez a lakhatási mód.

A tájházban tett látogatásunk után elindultunk a Bükk-fennsík irányába, **Répáshutára**, a nemrég átadott Bükki csillagdába. A **Bükki csillagda** számára nem véletlenül választották ezt a helyet, mivel országunk egyik legkevésbé fényszennyezett környéke a Bükk-fennsík.

A Bükki csillagdában a csoportokat 2 órás programokon várják. Ezen a programon vett részt a csoportunk is. A program felépítése révén próbálja közelebb hozni a modern csillagászat eredményeit az emberekhez. A program egy interaktív kiállításból, egy távcsöves bemutatóból és egy 3D térhatású vetítésből áll.

A távcsöves bemutató keretében a napfoltokat néztük távcső segítségével. A távcsőre megfelelő fényszűrők kerültek elhelyezésre, így semmilyen egészségi kockázatot nem jelent a nap felszínének tanulmányozása. A felhős idő ellenére a legtöbbünknek sikerült a nap koronáján lévő sötét foltok felfedezése, melyek pár ezer Celsius-fokkal hűvösebbek környezetüknél, ezért látszanak feketének.

A távcső után egy körpanorámás 3D vetítés következett. A vetítés témája a Voyager űrszondák útját mutatta be a Naprendszerben.

A program lezárásakor a kiállító-téren megtekinthettünk és megfoghattunk egy valódi meteorit-darabot, illetve a nap és csillagok felépítésével ismerkedtünk meg.

A program után egy rövid sétát tettünk a Bolygótúra tanösvényen, ahol méretarányosan tapasztalhattuk meg a Naprendszer bolygói közötti távolságot. A séta után élményekkel gazdagodva indultunk haza.

Ez a szép út a VI. Kerület Terézvárosi Önkormányzat támogatásával valósult meg, amit tagjaink nevében ezúton is köszönünk.

Véső Tamás túravezető